

YARGITAY

10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2014/2734
Karar No. 2014/2665
Tarihi: 13.02.2014

İlgili Kanun / Madde
5510 S.SGK/96

- **YERSİZ OLARAK ÖDENEN ÖLÜM AYLIĞININ İADESİ**
- **GENEL MAHKEMELERİN GÖREVLİ OLDUĞU**
-

ÖZETİ Uyuşmazlık, murisin vefatından sonra banka kartı vasıtasıyla çekilen aylığın tahsilinden kaynaklanmaktadır. Söz konusu fiil, ceza hukukunda Türk Ceza Kanununun "Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması" başlıklı 245. maddesinde müeyyideye bağlanmış olup, anılan maddede başkasına ait bir banka veya kredi kartını kullanarak yarar sağlamak hususu cezalandırılmıştır. Özel hukuk alanında ise; davanın, somut olayın özelliğine göre, sebepsiz zenginleşme ya da haksız fiilden kaynaklandığı kabul edilebilir. Bu hukuki sebeplerden herhangi birine dayanılması imkan dahilinde olup, bu durumda hakların yarışmasından (telahukundan) bahsedilir. Yukarıda belirtilen hukuki ve fiili durumlar ılığında, somut olayda, uyuşmazlığın, haksız fiilden kaynaklandığı, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanmadığı belirgin olup, bu yönde, davada 5510 s. Kanunun uygulama yeri bulunmadığı gibi, uyuşmazlığın 5510 s. Kanunun uygulanmasından kaynaklandığını ortaya koyacak başka bir hüküm de mevcut değildir. Bu nedenle, davanın İş Mahkemesinde değil, genel mahkemede görülmesi gerekir.

Dava, murisin vefatından sonra yersiz olarak çekilen aylığın tahsiline yönelik olarak yapılan takibe vaki itirazın iptali istemine ilişkindir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin reddine karar vermiştir.

Hükmün davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Dr. Dilek Doğan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Görev konusu, kamu düzeniyle ilgili olup, mahkemelerce, yargılamanın her aşamasında re'sen ele alınması gereken bir husustur.

İş Mahkemeleri, 5521 s. Kanunla kurulmuş olan istisnai nitelikte özel mahkemelerdir. 5510 s. Kanunun 101 inci maddesi, bu Kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceğini kurala bağlamıştır.

Somut olayda, mahkemenin görevini belirlerken, taraflar arasındaki uyuşmazlığın hangi hukuki sebebe dayandığına bakmak gerekir.

Uyuşmazlık, murisin vefatından sonra banka kartı vasıtasıyla çekilen aylığının tahsilinden kaynaklanmaktadır. Söz konusu fiil, ceza hukukunda Türk Ceza Kanununun "Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması" başlıklı 245. maddesinde müeyyideye bağlanmış olup, anılan maddede başkasına ait bir banka veya kredi kartını kullanarak yarar sağlamak hususu cezalandırılmıştır. Özel hukuk alanında ise; davanın, somut olayın özelliğine göre, sebepsiz zenginleşme ya da haksız fiilden kaynaklandığı kabul edilebilir. Bu hukuki sebeplerden herhangi birine dayanılması imkan dahilinde olup, bu durumda hakların yarışmasından (telahukundan) bahsedilir.(Andreas von Tuhr, Borçlar Hukukunun Umumi Kısmı, C.Edege Çevirisi 1983, Sahife 452 ve 453;; Dr. S.Reisoğlu Sebepsiz İktisap Davasının Genel Şartları 1961 sahife 42 ve sonrası, Fikret Eren.; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. III, 4. B., İstanbul, 1994, sayfa 14)

Yukarıda belirtilen hukuki ve fiili durumlar ılığında, somut olayda, uyuşmazlığın, haksız fiilden kaynaklandığı, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanmadığı belirgin olup, bu yönde, davada 5510 s. Kanunun uygulama yeri bulunmadığı gibi, uyuşmazlığın 5510 s. Kanunun uygulanmasından kaynaklandığını ortaya koyacak başka bir hüküm de mevcut değildir. Bu nedenle, davanın İş Mahkemesinde değil, genel mahkemede görülmesi gerekir.

O hâlde, davacı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 13.02.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.